

מחודדים

ת"ר ושננתם שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5.)

**אחינו כל בית ישראל התתונים בצורה ובשביח העומדים
בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם וישיעם
ויציאם מצרה לרוחה ומאפילה לאורה ומשעפוד
לגאולה השתא בעגלה ובזמן קריב ונאמר אמן:**

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ

הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
נלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליון
329

בבא קמא דף ע"ב. יום שב"ק פרשת וארא ג' שבט תשפ"ד

**מחלוקת אם ישנה לשחיטה מתחילה ועד
סוף/עדים זוממים בעדות גניבה וטביחה
ומכירה/מחלוקת ממתי נפסל עד זומם**

דף ע"ב - ע"א

שחיטה - לרבי שמעון משם רבי לוי סבא אין שם שחיטה נקרא אלא לבסוף ואם חושב בקדשים מחשבת חוץ למקומם או לזמנם או שלא לשמה אינה מחשבה אלא אם כן חשב בסוף השחיטה, **לרבי יוחנן** ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף.

השוחרט חולין בעזרה, לתנא קמא משלם ארבעה וחמשה אפילו אם חולין שנשחטו בעזרה הוא איסור דאורייתא ונאסר בהנאה ונמצא שבשעת הטביחה לא היה של בעלים (אם חולין שנשחטו בעזרה מדרבנן וקידש בו את האשה מקודשת אבל תקרובות עבודה זרה אפי' לו אסור בהנאה מדרבנן אסורו בכל ההנאות שאם קידש בו את האשה אינה מקודשת ד"ה דאי), והוא משום שאין שם שחיטה אלא בסוף ואם ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף חייב רק אם שחט מקצת סימנים בחוץ והיה עדיין של בעלים והשלים רוב סימנים בעזרה ונאסר בגמר טביחה.

דף ע"ב - ע"א

משנה. עדים שהעידו שגנב וטבח ומכר והוזמו משלמים ארבעה וחמשה, שנים שהעידו שגנב ושנים העידו שטבח ומכר והוזמו הראשונים משלמים כפל ואחרונים ג' לשור, ואם הוזמו עדי גניבה ראשונה אין אחרונים משלמים ג' שבתלה עדותם ששמה הבעלים מכרו לטבח, נמצאו האחרונים זוממים הגנב משלם כפל והעדים משלמים ג', נמצא אחד מן האחרונים זומם בטלה עדות שניה והגנב משלם כפל ועדים אחרונים פטורים שאין עדים משלמים עד שיזומו כולם, נמצא אחד מן הראשונים זומם בטלה כל העדות שאם אין גניבה אין חיוב טביחה ומכירה והגנב פטור, והעדים הראשונים פטורים שאין עדים משלמים עד שיזומו כולם, ואחרונים פטורים שאם אין גניבה אין טביחה ומכירה.

פסול עד זומם, לאביי נפסל למפרע שמשעה שהעיד הוא רשע, **לרבא** נפסל משעה שהוזם או משום שדין הזמה חידוש הוא שהרי הם שני כתי עדות המכחישות זו את זו ואינם פסולות אלא משעת החידוש (ואין האחרונים נאמנים במיגו שהיו פוסלים הראשונים בגולנות שבשני עדים לא אומרים מיגו, ודומה למיגו במקום עדים, ולא עדיף מיגו מעדים ותרי כמאה, ופה שאסר הפה שהתיר אומרים באופן זה, ד"ה אין לך) ואם שני עדים מעידים על אחד מהעדים עמנו היית ועדים אחרים מעידים כן על עד השני או שני עדים פוסלים הראשונים בפסול גולנות אין חידוש במה שהראשונים פסולים וגם לרבא פסולים

למפרע, או מן הדין פסולים למפרע גם כשהוזמו רק חכמים חששו שלא להפסיד הלקוחות שקנו שדות ועדים אלו חתמו על שטרותיהם בין שעת הגדת עדות לשעת פסול (יש אומרים דווקא אם יש עדי מסירה תוספות חולק, ד"ה משום פסידא דלקוחות, ואם העידו עליהם ונודע פסול קודם שחתמו השטר פסול, ד"ה מכאן ולהבא), וחששו כן גם אם יש שניים שמעידים על כל אחד או פוסלים אותם בגולנות (עדים שאמרו של אבותיו ואכל שני חוקה ואחרים אומרים שהשני אכל שני חוקה לרבא לא אומרים אוקי אכילה בהדי אכילה ומשאירים הקרקע בחזקת אבותיו כיון שהוחזקו משקרנים על אותו קרקע, נראה השטר אחר שהוזמו מודה רבא, ד"ה רבא אמר), והלכה כאביי ועד זומם למפרע נפסל.

**בבא קמא דף ע"ג. יום א' פרשת בא
ד' שבט תשפ"ד**

**הוזמו עדי גניבה או טביחה/הרי זו תמורת
עולה ושלמים/הוכחשו או הוזמו עדים בשן
ועין ביציאת עבד לחירות**

דף ע"ג - ע"א

גנב וטבח על פי שנים והוזמו משלמים הכל, לאביי שעד זומם למפרע נפסל רק אם העידו יחד שגנב וטבח ותוך כדי דיבור כדיבור דמי (שהיו כשרים על עדות הטביחה מפני שעדיין לא נפסלו על עדות הגניבה כיון שהיו יכולים לחזור בהם, ד"ה שהעידו) והוזמו על הטביחה ואחר כך על השחיטה (לתוספות אין נפק"מ בזה, ד"ה שהעידו) שאם העידו על הגניבה ואחר כך על טביחה אף אם הוזמו קודם על הטביחה כיון שהוזמו על הגניבה נפסלו למפרע ולא היה עדותם על הטביחה כשרה.

שניים שהעידו שגנב וטבח והוזמו על גניבה העדים משלמים כפל ולא ארבעה וחמשה שנתבטל העדות שכיון שלא גנב לא טבח ואפילו אם הוזמו אחר כך על הטביחה פטורים.
שניים שהעידו שגנב וטבח והוזמו רק על טביחה ולא על גניבה, הגנב משלם כפל והם משלמים ארבעה וחמשה, ואם העידו בהגדה אחת על הגניבה ועל הטביחה והוזמו על הטביחה **לרבי יוסי** בטלה גם עדות הגניבה שסובר למפרע נפסל ותוך כדי דיבור כדיבור דמי, **לחכמים** לא בטלה עדות הגניבה או משום שסוברים שלא נפסל למפרע או משום שאינם סוברים תוך כדי דיבור כדיבור דמי, והוא שתי עדיות.

דף ע"ג - ע"א

הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים, לרבי מאיר הרי זו תמורת עולה שתפוס לשון ראשון, **לרבי יוסי** אם נתכוון לומר שניהם מתחילה הואיל ואי אפשר לקרוא שני שמות כאחד דבריו קיימים ותרעה עד שתסתאב ותימכר ויביא בדמי חציה עולה ובדמי חציה שלמים, ואם אמר תמורת עולה ונמלך

ומשלמים דמי עין, ומהסיפא הוכיח רבא שהכחשה תחילת הזמה.

לאבבי אין להוכיח מהסיפא שמדובר בשלשה כתות שהרי יש לפרש בשני כתות וכת שניה אומרים לראשונה עמנו הייתם ביום שאתם מעידים אבל לפני כן היה להיפך שסימא עין והפיל שן שראשונה משלמת דמי עין, ונמצא שאין להוכיח מהסיפא שהכחשה תחילת הזמה.

דף ע"ד - ע"ב

סימא עין עבדו והיכה שן יוצא בעין ומשלם לו דמי שן ולא אומרים יוצא בעין ובשן ופטור בדמי שן שנאמר 'תחת עינו' ולא תחת עינו ושינו.

גנב על פי שנים וטבח ומכר על פיהם והוזמו על הטביחה משלמים ג' חזרו והוזמו על הגניבה משלמים כפל, הוזמו על הגניבה חייבים כפל חזרו והוזמו על הטביחה למ"ד הכחשה תחילת הזמה משלמים ארבעה וחמשה אע"פ שעדות הטביחה הוכחשה כשהוזמו על הגניבה, ולמ"ד הכחשה אינו תחילת הזמה כיון שעדות הטביחה הוכחשה כשהוזמו עדות הגניבה שוב אי אפשר להזימם אח"כ.

שנים אומרים הרג ושנים אומרים לא הרג ובא הרג ברגליו, למ"ד הכחשה אינו תחילת הזמה היא העדים שאמרו שהרג לוקים משום לא תענה, שאינו לאו הניתן לאזהרת מיתת בית דין כיון שאי אפשר להזימם לאחר שהוכחו ואינם יכולים לבוא לידי מיתה, אבל למ"ד הכחשה תחילת הזמה אינם לוקים כיון שיכולים לבוא לידי הזמה ואז מיתת בית דין העונש ללאו זה (דווקא לאו לא תענה שגילה הכתוב שיש בו מלקות שנאמר והיה אם בן הכות הרשע, אבל לאו אחר שאפשר שיבוא למיתה אפילו התרו בו למלקות ולא למיתה הוא לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין, ד"ה הוה ליה).

משנה . שנים שהעידו שגנב, ועד אחד או הוא מודה שטבח משלם תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה וחמשה שמודה פטור בקנס.

גנב וטבח בשבת, או לעבודה זרה פטור שחייב מיתה וקם ליה בדרכה מיניה.

גנב מאביו ומת אביו וטבח ומכר פטור מתשלומי ארבעה וחמשה כיון שירש חלקו אין כל הטביחה באיסור.

גנב והקדיש וטבח ומכר משלם תשלומי כפל לבעלים ואינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה להקדש [שרעהו כתוב בתשלומי כפל ואם אין חיוב כפל אין חיוב ארבעה וחמשה, רש"י דף פ"ח:] גנב הקדש מבית הבעלים וטבחו או מכרו לרבי שמעון אם הבעלים חייב באחריות משלם תשלומי ארבעה וחמשה.

עד אחד שהעיד שטבח פטור, ואם בא עוד עד מצטרף עם עד הראשון וחייב בתשלומי ארבעה וחמשה (ולמ"ד במסכת סנהדרין צריך שיעידו כאחד בבית דין, ד"ה כי אתא).

בבא קמא דף ע"ה . יום ג' פרשת בא
ו' שבט תשפ"ד

מודה בקנס ובאו עדים/מודה בקנס/ראה עדים שמשמשים ובאים/אמר גנבתי/ עדות שאי אתה יכול להזימה

דף ע"ה - ע"א

מודה בקנס פטור שנאמר 'אשר ירשיעון א', ואם אחר כך באו עדים **לרב** פטור שנאמר 'אם המצא תמצא וכו' שנים ישלם' ודרש אם המצא בתחילה בעדים תמצא אחר כך חיוב

תוך כדי דיבור ואמר תמורת שלמים הרי זו תמורת עולה, שתוך כדי דיבור כשאלת תלמיד לרב שהוא שלום עליך רבי ומורי אינו כדיבור (ואינו נאמן לפרש דבריו, ד"ה תרי תוך), ותוך כדי דיבור כשאלת רב לתלמיד והוא שלום עליך כמו דיבור הוא (להלכה גם תוך כדי דיבור תלמיד לרב כדיבור דמי, לר"ת תוך כדי דיבור כדיבור תקנת חכמים שאם חבירו או רבו נתן לו שלום אז לא יהא נחשב הפסק כשעונה להם, ד"ה כי לית ליה).

עדות שנגמר דין על פיהם וחייבו לאחד מיתה והוכחו ולבסוף הוזמו על ידי כת שלישית, **לרבא** נהרגים שסובר הכחשה תחילת הזמה היא, **לאבבי** אינם נהרגים שסובר הכחשה אינו תחילת הזמה וכבר הוכחו כת הראשונה, ונחלקו אם הכחשה תחילת הזמה היא.

מעידנו באיש פלוני שהפיל שן עבדו וסימא את עינו והאדון צריך לתת לו דמי עין ובאו שניים ואמרו סימא את עינו והפיל שינו ואין צריך לתת לו אלא דמי שן שהוכחו עדים הראשונים, ובאו כת שלישית והזימו לכת השניה **לרבא** כת השניה משלם דמי עין לעבד שהכחשה תחילת הזמה, **לאבבי** אם הוכחש השניה על ידי כת הראשונה שוב אין כת השלישית מזימתם, אבל אם כת השניה אומרת לכת הראשונה עמנו הייתם במקום פלוני אבל ביום אחר היה שסימא את עינו והפיל שינו כת הראשונה משלמים לעבד דמי עין.

בבא קמא דף ע"ד . יום ב' פרשת בא
ה' שבט תשפ"ד

ביאור הברייתא שהרי הרב אומר כן לרבא ואבבי/עדות המוכחשת אם הרג/ אופנים שפטור מתשלומי ארבעה וחמשה

דף ע"ד - ע"א

עדים שהעידו ונגמר הדין על פיהם וחייבו לאחד, והוכחו על ידי כת שניה שאמרו שאותו האחד אינו חייב, ושוב באו כת שלישית והוזמו הכת הראשונה, **לרבי יוחנן ורבא** כת ראשונה חייבים כדין עדים זוממים שמה שהוכחו על ידי הכת השניה היה תחילת ההזמה, **לרבי אלעזר ואבבי** כיון שהוכחו נתבטל עדותם ולא שייך הזמה שהכחשה אינו תחילת הזמה.

כתוב בברייתא ברישא מעידנו באיש פלוני שסימא עין עבדו והפיל שינו שהרי הרב אומר כן ונמצאו זוממים משלמים דמי עין לעבד, וכתוב בסיפא **מעידנו את איש פלוני שהפיל את שן עבדו וסימא את עינו שהרי העבד אומר כן ונמצאו זוממים משלמים דמי עין לרב**

רבא הוכיח מהרישא שמדובר בשלשה כתות, הראשונה אמרה היכה שן ויצא לחירות ואח"כ סימא עין וחייב לעבד דמי עין, השניה אמרה עין ואח"כ שן וחייב לו דמי שן שהעדים בכת השני לא הוכחו אלא הבית דין יפסקו כמותם שחייב רק כשיעור שן והוא פחות מדמי עין שבכלל מאתיים מנה וכן אומר הרב בגלל שרוצה לשלם פחות, ואח"כ הוזמו כת שניה ולכן משלמים דמי עין לעבד, ומהרישא מדובר בשלשה כתות כן יש לפרש הסיפא הראשונה אומרת הכה שן וסימא עין וכך פסקו בית דין את הדין, השניה אמרה סימא עין והכה עין שנמצא שכת ראשונה מוכחש שהרי בית דין לא יפסקו שחייב דמי עין ורק דמי שן, והוזמו עדים הראשונים

הראשונים שלא גנב בפניהם, ובאה כת השלישית והעידו כדברי הגנב שגנב וטבח בפניהם, **לחכמים** הגנב משלם קרן לבעלים, וכת ראשונה משלמת כפל לגנב, והגנב פטור מתשלומי ארבעה וחמשה שכת שלישית הם עדות שאי אתה יכול להזימה כיון שהוא הודה שגנב בפניהם ועל פיו באו ועל פיו אי אפשר לחייב קנס, **לסומכוס** הגנב חייב תשלומי שלשה לפי שנייה לשה, שהדין בעדות שאי אתה יכול להזימה היינו כשהעדים אומרים שאינם יודעים באיזה יום ובאיזה שעה שתולים לומר שאומרים כן כדי שלא להזימם ושקרנים הם, אבל כאן הלא הגנב מודה להם שאמת בפיהם, והודאתו אינו פוטרת שהודאה ראשונה היה מחמת פחד עדים ראשונים שהודה שגנב, והודאה שטבח ומכר לא הודה בשום חיוב ממון רק בקנס.

**בבא קמא דף ע"ו . יום ד' פרשת בא
ז' שבט תשפ"ד**

**הקדיש שור ושה/גנב הקדש מבית
בעלים/כל העומד לזרוק כזרוק**

דף ע"ו - ע"א

גנב שור או שה והקדישו אינו חייב תשלומי ארבעה וחמשה, ואפילו קדשים שאין הגנב חייב באחריותו שהוא כמכירה גמורה להקדש, ואפילו קדשי קדשים שגם לרבי יוסי הגלילי אינו ממון בעלים, אע"פ שמוכר לשמים אינו חייב תשלומי ארבעה וחמשה משום שדווקא מכר להדיוט שקודם שמכר נקרא השור על שם הגנב ומשעה שמכר נקרא על שם הלוקח, אבל מכר לשמים עדיין שם המקדיש עליו שנקרא עולת פלוני (הקדישו קדשי בדק הבית עיין לקמן דף ע"ט שהוא מכירה וחייב בתשלומי ארבעה וחמשה, ד"ה והשתא), אבל טבח פטור שקנה הקדש בייאוש ושינוי רשות, ואפילו בקדשים שחייב באחריות אינו חייב משום שלא טבח של הבעלים.

גנב הקדש מבית בעלים וטבח, לתנא קמא פטור שנאמר 'וגונב מבית האיש' ולא מבית הקדש, **לרבי שמעון** קדשים שהבעלים חייבים באחריות חייב שהוא בכלל וגונב מבית האיש, כיון שגורם לממון שהבעלים חייב קרבן אחר כממון הבעלים דמי.

לרבי שמעון שגנב הקדש שחייב באחריות וטבח חייב תשלומי ארבעה וחמשה, אם שחט תמימים בחוץ הוא שחיטה שאינה ראויה ולרבי שמעון שחיטה שאינה ראויה אין שמה שחיטה ופטור מחיוב תשלומי ארבעה וחמשה (ואינה שחיטה ראויה בזה שיכול לפדותה בשעת פירכוס מכח מום שנשי חטה שמום לאחר מיתה אינו נחשב מום, ד"ה שחיטה שאינה ראויה היא), אבל אם שחט תמימים בפנים הוא שחיטה ראויה וכשרה, והטעם שחייב תשלומי ארבעה וחמשה ולא אומרים שחזרה קרן לבעלים במה ששחט לבעלים **לרב דימי** אמר רבי יוחנן מיירי שנשפך הדם ולא עלו לבעלים לשם חובה, **לרבינן** אמר רבי יוחנן בשחטו שלא לשם הבעלים, **לריש לקיש** לרבי שמעון מיירי בשוחט בעלי מום בחוץ.

דף ע"ו - ע"ב

לרבי שמעון גנב שגנב הקדש וטבח שחייב משום שחיטה ראויה אף על פי שבתמימים בשעת טביחה עדיין אינה ראויה עד שעת זריקה ובבעלי מומים עד שעת פדיון מומים, כיון שסובר רבי שמעון שכל העומד לזרוק כזרוק דמי (ולמ"ד עומד לזרוק אינו כזרוק כל שחיטת קדשים אע"פ שאין השחיטה מתרת הוא שחיטה ראויה לאחר שנוקד הדם, לרש"י אין לוקים על לאו אותו ואת בנו שהוא

כפל בדיונים, **לשמואל** חייב ופסוק ואם המצא תמצא הוא לחייב הגנב ככפל רק בדברים שהם בכלל ריבוי מיעוט וריבוי בפסוק המצא תמצא [כמבואר בדף ס"ג].

תנן טבח ומכר על פי עד אחד על פי עצמו אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה, חידוש המשנה בעד אחד הוא שאם בא אחר כך עוד עד מצטרף עם הראשון, ומה שמדמה התנא הודה על פי עצמו לעד אחד משמע שגם הודה על פי עצמו אם יבאו עדים אחר כך חייב, [ובתחילת הסוגיא הוכיח הש"ס מזה שלא כרב במודה בקנס ואחר כך באו עדים פטור, ובסוף הסוגיא מדייק רבי יוחנן שהמשנה מיירי רק כשהודה בטביחה ומכירה ולא הודה בקרן שלא חייב עצמו בשום ממון שהרי ידע שמודה בקנס פטור אבל המודה שגנב כיון שחייב עצמו בקרן הוא הודאה הפוטרת מכפל גם אם באו עדים אחר כך שגנב].

רבן גמליאל סימא עין טבי עבדו והיה שמח שמחה גדולה לפי שעבד כשר היה והיה מתאוה לשחררו, מצאו לרבי יהושע אמר לו אי אתה יודע שטבי עבדו יצא לחירות שסמיתי עינו אמר לו אין בדברך כלום שהרי אין לו עדים ומודה בקנס פטור, שמואל מדייק מדברי רבי יהושע שמשמע שאם יש לו עדים אחר כך חייב, לרב היינו משום שלא הודה בבית דין, ואף על פי שרבי יהושע היה אב בית דין הודאתו בפניו היה בשוק.

ראה עדים שממשמשים ובאים ואמר גנבתי אבל לא טבחתי ומכרתי אינו משלם רק קרן ולא כפל, לרבי אלעזר בר' שמעון יבואו עדים ויעידו, **לשמואל** משמע שלת"ק לא יבואו העדים ונחלקו במודה בקנס ואחר כך באו עדים, **לרב** לכו"ע מודה בקנס ואחר כך באו עדים פטור וטעמו של רבי אלעזר בר' שמעון משום שאינו נחשב הודאה אלא כשמודה מעצמו בלי פחד עדים אבל ראו עדים ממשמשים ובאים מודה מחמת פחד העדים.

אמר גנבתי שהתכווין להחזיר שנתחייב עצמו בקרן זה נקרא הודאה גמורה, ובזה אמר רב שאם באו עדים אחר כך שפטור מכפל אבל אמר לא גנבתי ובאו עדים שגנב וחזר ואמר טבחתי ומכרתי ובאו עדים שטבח ומכר לרב המנונא חייב שבהודאתו שטבח ומכר לא חייב את עצמו בשום ממון שידע שמודה בקנס פטור ואינו הודאה וכן הוכיח רבי יוחנן מהמשנה וכן"ל, רבא הקשה על דבריו ממה שהוכיח רב חסדא לרבי שמודה בקנס ואחר כך באו עדים חייב ממה שאמר רבי יהושע לרבן גמליאל שאין הודאתו שסימא את עין עבדו כלום משום שאין לו עדים והלא שם לא חייב את עצמו בכלום.

אמר גנבתי ובאו עדים שגנב וטבח ומכר למ"ד מודה בקנס ובאו עדים פטור כיון שפטור מתשלומי כפל פטור מתשלומי ארבעה וחמשה שתשלומי ארבעה וחמשה אמרה תורה ולא שלשה וארבעה.

דף ע"ה - ע"ב

שניים שהעידו שגנב ושניים מעידים שטבח ומכר והוזמו עדי גניבה כיון שבטלה עדות הגניבה ולא גנב בטלה גם עדות הטביחה ומכירה שאם לא גנב לא טבח ומכר, והראשונים משלמים כפל ואחרונים פטורים, הוזמו עדי טביחה ומכירה הגנב משלם כפל והם משלמים תשלומי שלשה לגנב.

שניים שהעידו שגנב ואמר להם גנבתי וטבחתי ומכרתי אבל לא בפניהם אלא בפני פלוני ופלוני ובאו עדים והזימו

שחיטה שאינה ראויה שמחוסר זמן, לתוס' אין לוקים משום שהוא התראת ספק ולמ"ד שמו התראה לוקים באופן שנוקד בסוף שהוא גזירת הכתוב שהיא כשחיטה ראויה, ד"ה והלא זריקה מתרת) וכל העומד לפדות כפדיו דמי (לרש"י רק בעלי מומים מעיקרא אבל אם הקדיש קודם למום משנשחטו אינם ראויים לפדיון ולר"ת גם ככה"ג מהני פדיון בשעת פירכוס, ד"ה והלא פדייה מתרת) הוא שחיטה ראויה.

כל העומד לזרוק כזרוק דמי שהרי לרבי שמעון איסורי הנאה אין מטמא טומאת אוכלים, ואם הייתה לה שעת היתר הנאה ירדה עליה דין קבלת טומאה אפילו נאסר לאחר כן ומקבלת טומאה, ולכן שחט קדשים סמוך לשקיעת החמה והיה שהות ביום לזרוק הדם ועומד לזריקה ביום ההוא נמצא שהיה עליו שעת היתר הנאה ואם עבר עליו הלילה יש עליו שם נותר לטמא טומאת אוכלים, ואם לא היה שהות לזרוק הדם ביום שאינו כזרוק אינו בכלל אוכל ואין עליו שם טומאת אוכלים (אינו כזרוק עד שתתקבל הדם בכוס, לרבי אושיעא אינו כזרוק, ד"ה כל העומד לזרוק).

בבא קמא דף ע"ז. יום ה' פרשת בא ח' שבט תשפ"ד

העומד לפדות כפדיו/דין טובח בהמת הקדש לרבי שמעון/מכירת טריפה

דף ע"ז - ע"א

לרבי שמעון כל העומד לפדות כפדיו דמי, שהרי אומר שפרה אדומה מטמאה טומאת אוכלים הואיל והייתה לה שעת הכושר לאכול משנשחטה שהרי אם מצא אחרת יפה הימנה היתה נפדית (לר"ש מותר לפדות אפילו מדרבנן ולחכמים אסור לפדות מדאורייתא כיון ששחטה לשמה כהכשר קרבן, ד"ה פרה מטמא) ואע"פ שלא נפדה שכל העומד לפדות כפדיו, ואם כן ירדה עליו תורת אוכל (קדשים אינם מקבלים טומאה מחיים אע"פ שעומדים לשחיטה שאם נשחט אין אומרים שעומד לזרוק עד שיתקבל הדם בכוס, ואין אומרים כעשוי אלא באוכל האסור להיות כמותר ולא לעשות בעלי חיים שאינו אוכל כאוכל, ד"ה פרה מטמא).

דף ע"ז - ע"ב

לרבי שמעון הטובח בהמת הקדש חייב בתשלומי ארבעה וחמשה, לריש לקיש היינו ששוחט בעלי מומים, אבל תמימים כיון שאינם בכלל מכירה שאין קדשים תמימים יוצאים לחולין אינו חייב גם בטביחה שנאמר 'וטבח או מכרו', **לרבי יוחנן** ר' שמעון מיירי בשוחט תמימים חייב משום טביחה אף על פי שאינו חייב במכירה שלא צריך שיהא שייך טביחה ומכירה.

מכרה טריפה לרבי שמעון, לריש לקיש פטור מתשלומי ארבעה וחמשה שאינה בטביחה שכיון שהוא שחיטה שאינה ראויה אינה במכירה שצריך מכירה דומה לטביחה, **לרבי יוחנן** חייב שהגם שאינו בטביחה הוא שייך במכירה.

בבא קמא דף ע"ח. יום ו' פרשת בא ט' שבט תשפ"ד

'כלאים' לקרבן ותשלומי ארבעה וחמשה למעשר בהמה ופטר חמור/גמל שנולד בכלאים לעניין אכילה/אופנים שפטור מתשלומי ארבעה וחמשה

דף ע"ח - ע"א

אף על גב שכל מקום שנאמר 'שה' אין כלאים במשמע, מכל מקום לעניין תשלומי ארבעה וחמשה שנאמר בתורה 'שור או שה' לרבות כלאים, כיון שאי אפשר להוציא כלאים משור ושה שאינם מתעברות זה מזה אם כן ממשמעות הפסוק אינו חייב תשלומי ארבעה וחמשה בכלאים, וכיון שנאמר 'או' היינו לרבות כלאים הבאה מכבשה ותייש.

'שור או כשב או עז וכו' ירצה לקרבן לה' - 'או כשב' למעט כלאים שפטור לקרבן, 'או עז' למעט הבא מאיל ורחל

ודומה לעז שאינו דומה לא לאביו ולא לאמו, והטעם שאו כשב או עז למעט כלאים ולא לרבות כלאים כמו בחיוב תשלומי ארבעה וחמשה, כיון שאפשר להוציא כלאים מכשב ועז אם כן לא היה כתוב 'או' היינו מרבים כלאים ועכשיו שנאמר או ממעטים כלאים.

כלאים פטור ממעשר בהמה וכן בבכור שלומדים ממעשר.

בפדיון פטר חמור נאמר 'תפדה בשה' שה דווקא ולא בעגל, צבי ואיל, שחוטא, טריפה, כלאים, כוי, ורבי אליעזר מתיר בכלאים של תייש ורחל שנקרא שה.

מה שאמר רבא כל מקום שנאמר 'שה זה בנה אב' שאין כלאים במשמע, היינו לרבנן שאין פודים בכלאים ממה שכתוב 'שה', ולרבי אליעזר שפודים בכלאים היינו מה שכתוב 'זאת הבהמה אשר תאכלו שור שה כשבים' שה פרט לכלאים לטמא שנולד מן הטהור, ואע"פ שאין טהורה מתעברת מטמאה מצוי בטהורה שהתעברה מן הטהור וילדה מין טמאה ונתעברה הולד מן טמאה.

שור שבא על פרה ונולד גמל, לרבי שמעון אסור באכילה שלכן נאמר איסור גמל ב' פעמים בתורה לאסור גם גמל הנולד מן הפרה אפילו עברתו מן הטהור, **לרבי יהושע** אם יש לו סימן אחד של טהרה או מעלה גרה או מפריס פרסה מותר באכילה (לתוס' אסור גם לרבי יהושע ולא התיר אלא בסימן אחד שדומה לפרה, ד"ה לטמא שנולד), אבל אם התעברה פרה מגמל הולד אסור שנאמר 'שה כשבים ושה עזים' עד שיהא אביו ואמו מכשב.

דף ע"ח - ע"ב

האומר הרי עולה והפריש שור לקרבן ובא אחר וגנב, כיון שהאומר הרי עלי עולה לתנא קמא יביא כבש ולרבי אלעזר בן עזריה יביא עולת עוף יכול הגנב לפטור את עצמו ויחזיר כבש לת"ק ועוף לרבי אליעזר בן עזריה, ואין הבעלים יכולים לומר רציתי להביא שור שהוא מצוה מן המובחר.

משנה. מכר הגנב ושייר אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה, לתנא קמא היינו אפילו חוץ מידה ורגלה וקרנה וגזותיה שנאמר 'וטבח או מכרו' כמו שטביחה חייב רק בטבח הכל גם מכירה היינו בכולו, וכן פסק לוי, **לרבי** דבר המעכב בטביחה שאם נוטל הימנה נעשית נבילה מעכב במכירה שמכרו דומה לטבח, **לתנא א' לדעת רבי שמעון בן אלעזר** אם מוכר חוץ מקרנה אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה כיון שאינה עומדת להגזז, אבל מוכר חוץ מגזותיה משלם תשלומי ארבעה וחמשה שעומדת להגזז, **לתנא ב' בדעת רבי שמעון בן אלעזר** במוכר חוץ מידה ורגלה אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה כיון שצריך שחיטה להתיר, מוכר חוץ מקרנה וגזותיה משלם תשלומי ארבעה וחמשה שאינם צריכים שחיטה.

הגונב את הקיטעת, חירת, סומא ומכרה חייב תשלומי ארבעה וחמשה שמכר כל מה שגנב, ואיבעיא בגנב וקטעה ומכרה אם פטור כיון שלא מכר כל מה שגנב או חייב כיון שמכר ולא שייר לעצמו כלום.

שותף שגנב מהשותף ומכר פטור מתשלומי ארבעה וחמשה שלא מכר הכל באיסור.

שותפים שגנבו וטבח אחד מהם אם טבח לדעת חבריו משלמים בין שניהם שיש כאן טביחה כולה באיסור, שחט שלא לדעת חבריו פטור שאין טביחה כולה באיסור על ידי גנב כיון שהוא אינו שלוחו של שותפו.

איבעיא במכרה כולו חוץ משלושים יום שיעשה בו הגנב מלאכתו, מכרה לשחיטה אבל למלאכה הוא שלו, מכרה חוץ מעוברת למ"ד אינו ירך אמו הוא שאינו חלק ממנה ועומד להתפרש אינו שיוור או כיון שמחובר או שמותר בשחיטת האם כמחובר הוא, השוחט ונתנבלה בידו, הנוחר שקרעו מנחיריו עד לבו, העוקר סימנים משלם תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה וחמשה, שאין זה טביחה.